

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶ

ՀՆԱԲԵՐԴ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ԾՐԱԳԻՐ

Մշակվել է՝

*համայնքի ղեկավարին կից, խորհրդակցական կարգով գործող << Համայնքի
զարգացման ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման >> մարմնի
կողմից*

Ներկայացվել է՝

համայնքի ղեկավար Գոռ Հունանյանի կողմից

Հաստատվել է՝

համայնքի ավագանու 2016 թվականի նոյեմբերի 29-ի թիվ 47 որոշմամբ

ՀՆԱԲԵՐԴ 2017թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք
- 2.1. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն
- 2.2. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն
- 2.3. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը
- 2.4. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը
- 2.5. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները
- 2.6. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարությունները
2. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների /ՈւԹՀՍ/ վերլուծություն
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում
4. 3.1. Համայնքի զարգացման տեսլականը
5. 3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակները
6. ՀՀԶԾ ֆինանսավորում
7. ՀՀԶԾ մոնիթորինգ

Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Համայնքի տեսլականն է՝

Հնաբերդ համայնքի ներքին հնարավորություններն ու արտաքին կապերը օգտագործելով, համայնքում իրականացնել ներդրումային ծրագրեր, բարելավելով համայնքի բնակչության սոցիալ տնտեսական բնականոն զարգացումը՝ համայնքը դարձնել մաքուր, լուսավոր, օրինակելի բնակավայր, որտեղ բնակիչները կապրեն բարեկեցիկ կյանքով:

Նշված տեսլականին հասնելու համար համայնքը որդեգրել է հետևյալ ռազմավարությունը՝

- Տարեցտարի բարելավել համայնքի ֆինանսական դրությունը՝ իրականացնելով համայնքային բյուջեի հարկային եկամուտների գանձման, ոչ հարկային եկամուտների, տեղական տուրքերի վճարների սահմանման և գանձման արդյունավետ քաղաքականություն
- Ըստ ամենային խթանել ձեռներեցությունը՝ այն սերտորեն կապելով համայնքի տնտեսական զարգացման հետ
- Բացառել ինքնակամ շինարարությունը և ապօրինի հողազավթումները
- Բարելավել կրթական և մշակութային ոլորտի համայնքային կազմակերպությունների գործունեությունը՝ մշտապես հարստացնելով նրանց նյութատեխնիկական բազան
- Շարունակել, և աստիճանաբար ընդլայնել համայնքի բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներ
- Իրականացնել սոցիալական տարաբնույթ ծրագրեր
- Խթանել համայնքային տարբեր շահագրգիռ կողմերի և անհատների նախաձեռնությունները և նրանց ներգրավմամբ հեռուդականորեն իրականացնել բարեփոխումներ՝ նպաստելով համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը

Համայնքի զարգացման 2017-2021 թթ. հնգամյա ծրագրերի հիմնական նպատակներն են

- Ունենալ բարեկարգ և լուսավոր ներհամայնքային ճանապարհներ և փողոցներ
- Ունենալ բարեկարգ բնակարանային բարեկարգ ֆոնդ
- Բնակչության կենսամիջավայրի բարելավում (կանաչապատում, կոյուղու կառուցում ի այլն)
- Բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների (կրթության, ջրամատակարարման, աղբահանության և այլն) շրջանակի ընդլայնում և որակի բարձրացում
- Համայնքում աշխատատեղերի ընդլայնմանը նպաստում՝ ռացիոնալ օգտագործելով բնական ռեսուրսները, զարգացնելով առևտրի և սպասարկման ոլորտը և գյուղատնտեսությունը
- Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության,

քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների սերտ համագործակցությունը

Համայնքի զարգացման գերակա ոլորտներ են

- Համայնքի գազաֆիկացումը
- Մշակույթի տան և դպրոցի շենքի հիմնանորոգումը
- Ներհամայնքային ճանապարհների և կամուրջների վերանորոգում
- Խմելու ջրի ներքին ցանցի 100%-անոց ապահովում
- Ոռոգման համակարգի բարելավում
- Ներքին լուսավորման ցանցի բարելավում
- Մանկապարտեզի մշտական ջեռուցում
- Ապարատի պահպանում
- Մեքենայի ձեռքբերում

Համայնքի հիմնական խնդիրները

- Ներհամայնքային ճանապարհների վատթար վիճակ
- Ոռոգման ցանցի ոչ բարվոք վիճակը
- Դպրոցի շենքի վթարային վիճակը
- Մշակույթի տան բացակայություն
- Արտագաղթ
- Գործազրկություն
- Կրթական ցածր մակարդակ
- Գյուղմթերքի իրացում և վերամշակում
- Արոտավայրերի սակավություն

Հայաստանի Հանրապետության Արագածոտնի մարզի Հնաբերդ համայնքի 2017-2021 թթ. Հնգամյա զարգացման ծրագրի ընդունման նպատակն է սահմանել համայնքի տեսլականը 2021 թվականի այդ տեսլականին հասնելու ռազմավարությունը և հիմնական նպատակը: Հնաբերդ համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագիրը մշակելիս հաշվի են առնվել համայնքի առկա ռեսուրսները (ակտիվները), պարտավորությունները, տեղական առանձնահատկությունները, երկրի տնտեսական և քաղաքական առկա իրավիճակը ինչպես նաև առաջիկա զարգացումների կանխատեսումները: Զարգացման ռազմավարության և գերակայությունների սահմանման ժամանակ ինտեգրված մոտեցում (տնտեսական, սոցիալական, շրջակա միջավայրի և այլ գործեր):

Հնգամյա զարգացման ծրագիրը կազմված է հետևյալ բաժիններից՝

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն
 - 2.1 Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն
 - 2.2 Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

- 2.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրերը
 - 2.4 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրությունը և ֆինանսական կանխատեսումները
 - 2.5 Զարգացման խոճընդոտներ և դժվարություններ
 - 2.6 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈՒԹՀՍ) վերլուծություն
 - 3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում
 - 3.1 Համայնքի զարգացման տեսլական
 - 3.2 Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակները
 - 4. Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի ֆինանսավորում
 - 5. Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մոնիթորինգ
- Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մշակմանը մասնակցել են համայնքապետարանի աշխատակազմը, <<Համայնքի զարգացման ծրագրի և տարեկան բյուջեի>> խորհրդակցական մարմինը, քննարկվել և հաշվի են առնվել հանրային լսումների արդյունքում ընդունելի համարված բոլոր արդյունքները:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

Արագածոտնի մարզի Հնաբերդ գյուղը հիմնադրվել է 1827 թվականին, գյուղը տեղակայված է Արագած լեռան հյուսիսային լանջին, սահմանակից է Գեղաձոր, Գեղադիր և Բերքառատ համայնքներին, բարձրությունը ծովի մակարդակից 2150 մետր է, հեռավորությունը մարզկենտրոնից՝ 57 կմ հյուսիս արևմուտք: Բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է անասնապահությամբ, հացահատիկի և այլ կերային կուլտուրաների մշակությամբ: Գյուղում է գտնվում հինգից յոթերորդ դարերի << Թուխ Մանուկ>> մատուռը: Գյուղի բնակչության ներկայիս թիվը կազմում է 2321 մարդ, վարչական տարածքը կազմում է 2270,20 հա:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղի առկա բնակչությունը 2016 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ կազմում է 2321 մարդ, որոնցից տղամարդիկ կազմում են 1239 մարդ, իսկ կանայք՝ 1092: Բնակչության սոցիալական կազմը հետևյալն է՝

		Ընդամենը	Այդ թվում իգական	Այդ թվում արական
1	Մինչև 1 տարեկան	27	10	17
2	1 - 2 տարեկան	52	18	34

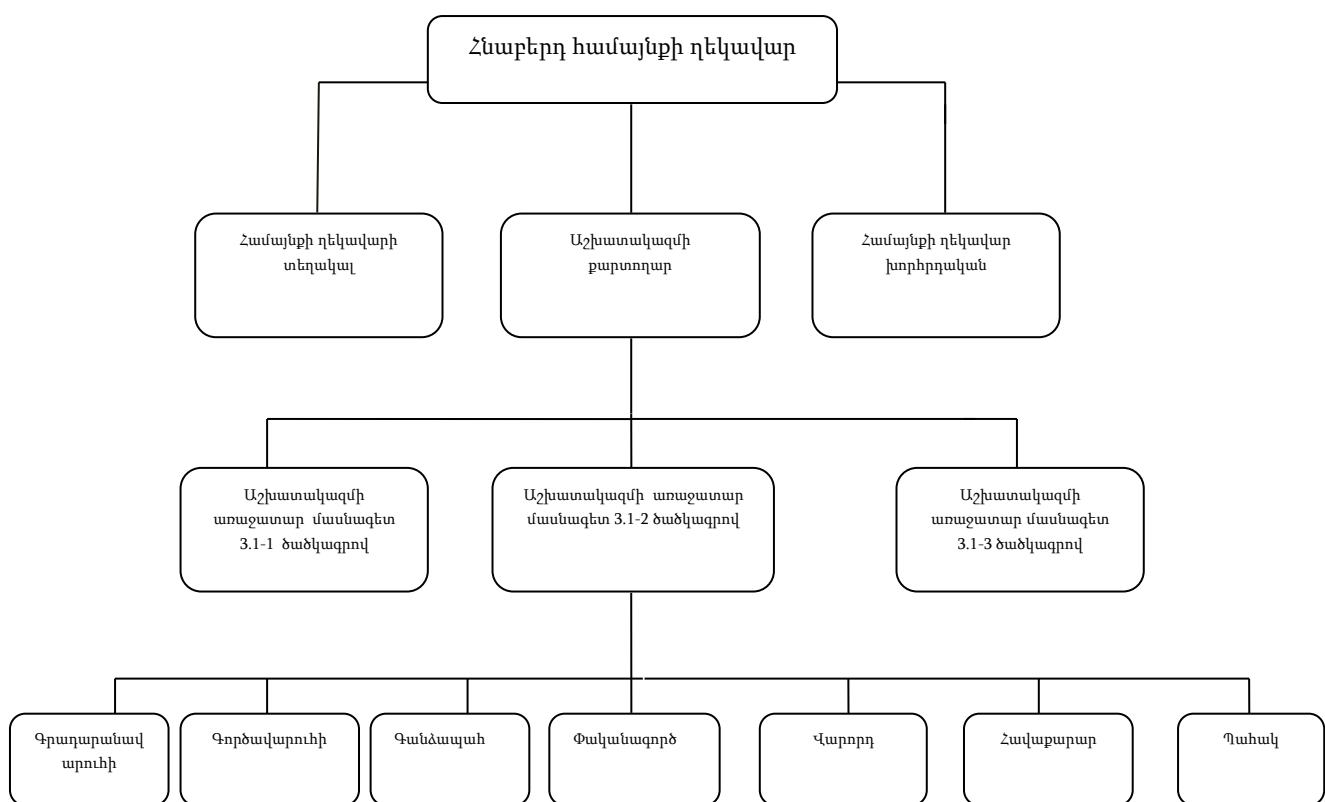
3	3 – 4 տարեկան	53	17	36
4	5 – 6 տարեկան	70	37	33
5	Մինչև 6 տարեկան	168	64	104
6	7-10 տարեկան	110	49	61
7	11-14 տարեկան	118	46	72
8	15-17 տարեկան	132	68	64
9	Մինչև 16 տարեկան	265	142	123
10	Մինչև 18 տարեկան	562	255	307
11	18-22 տարեկան	230	110	120
12	23-45 տարեկան	850	414	436
13	46-62 տարեկան	480	216	264
14	63 և ավելի տարեկան	199	103	96

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

Համայնքը կառավարվում է համայնքի ղեկավարի և ավագանու (յոթ անդամներ) կողմից, ովքեր ընտրվել են հինգ տարի ժամկետով: Վերջին Տեղական ինքնաքկառավարման մարմինների ընտրությունները տեղի են ունեցել 2016 թվականի սեպտեմբերի 18-ին: Համայնքի ղեկավարի աշխատակազմում ընդգրկված են հետևյալ հաստիքները

Հ/Հ	Հաստիքի անվանում	Հաստիքի միավոր	Դրույքը	20% Լեռնային	
1	Համայնքի ղեկավար	1	242000	8000	250000
2	Ղեկավարի տեղակալ	1	152000	8000	160000
3	Ղեկավարի խորհրդական	1	142000	8000	150000
Համայնքային ծառայության պաշտոններ					
4	Աշխատակազմի քարտուղար 1.2-1	1	172000	8000	180000
5	Առաջատար մասնագետ 3.1-1	1	149000	8000	157000
6	Առաջատար մասնագետ 3.1-2	1	149000	8000	157000
7	Առաջատար մասնագետ 3.1-3	1	149000	8000	157000
Սպասարկող անձնակազմ					
8	Գանձապահ	0.75	122000	8000	99500
9	Վարորդ	0.75	88187	8000	74140
10	Հավաքարար	0.75	88187	8000	74140
11	Պահակ	0.75	88187	8000	74140
12	Փականագործ	0.75	94429	8000	78822
13	Գրադարանի վարիչ	0.75	94429	8000	78822
14	Գործավար (ուհի)	0.75	94429	8000	78822
	Ընդամենը	12.25			1769386

ՀՆԱԲԵՐԴ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

- Համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն կազմում է 54,677,4 հազար ՀՀ դրամ
- Ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը կազմում է 17,4 %
- Համայնքում գործող հիմնական արդյունաբերական ձեռնարկություններ չկան
- Համայնքի հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանք՝

Գյուղ մթերք	Ծավալ(տ)	Սպառման շուկա
Հացահատիկ	1775	ներքին
Կարտոֆիլ	2800	ներքին
Գազար	35	ներքին
Միս	150	ներքին
Կաթ	1100	ներքին

- Զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող բնական պատմական և մշակութային հուշարձաններ չկան, համայնքում է գտնվում միայն
- Կրթական հաստատություններն են՝ միջնակարգ դպրոց, մսուր մանկապարտեզ և նախակրթարան

ՀՀ	Կրթ. Հաստատության անվանումը	Աշակերտների թիվը	Աշխատողների թիվը	
			Ուսուցիչներ	Սպասարկող անձնակազմ
1	Միջն. դպրոց	273	33	8
2	Մսուր մանկապարտեզ	64	6	13
3	Նախակրթարան	28	2	-

- Համայնքն ունի գործող բուժկետ
- Նպաստառուների թիվը կազմում է՝ 101 ընտանիք
- Գործազրկությունը համայնքում կազմում է 14 %

ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

2017-2021 թվականների ընթացքում համայնքի տեղական ինքնակառավարման մարմինները նախատեսում են լայնորեն համագործաբեցել պետական կառավարման մարմինների, միջազգային և տեղական կազմակերպությունների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների և այլ շահագրգիռ կողմերի հետ:

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովվելու նպատակով նախատեսվում է սերտ համագործակցություն Հայաստանի Հանրապետության Արագածոտնի մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2017-2021 թվականներին նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումներն՝

- Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատների, սեմացուի, գյուղ տեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնատու պայմաններով /երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի/ գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով
- Աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, արտակարգ իրավիճակներում համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐԸ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ. փաստ.	2016թ. նախատ	2016թ. փաստ.	2017թ. նախատ	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	51155.1	54674.1	56410.4	547006,0	55410.7	56611.7	58306.7	59199.7
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	49838.1	51766.1	51721.4	52242.6	52659.7	53057.7	53600.7	54226.7
I.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	6032.0	6380.7	6336.0	6442.7	6449.7	6486.7	6506.7	6569.7
I.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	-	-	-	-	-	-	-	-
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	39.0	51.7	7.0	51.7	51.7	51.7	51.7	51.7
	Հողի հարկ	3839.0	3821.0	3821.0	3835.0	3840.0	3847.0	3847.0	3860.0
I.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	-	-	-	-	-	-	-	-
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	2124.0	2448.0	2448.0	2448.0	2450.0	2480.0	2500.0	2550.0
I.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	-	-	-	-	-	-	-	-
	Տեղական տուրքեր	30.0	60.0	60.0	108.0	108.0	108.0	108.0	108.0
I.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ	-	-	-	-	-	-	-	-

	Պետական տուրքեր	-	-	-	-	-	-	-	
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ	-	-	-	-	-	-	-	
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ	-	-	-	-	-	-	-	
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ	-	-	-	-	-	-	-	
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	38953.1	40390.4	40470.4	40905.9	41300.0	41630.0	42120.0	42650.0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	38667.9	40390.4	40390.4	40905.9	41300.0	41630.0	42120.0	42650.0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ	285.2	-	80.0	-	-	-	-	
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	-	-	-	-	-	-	-	
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	-	-	-	-	-	-	-	
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ*	4853.0	4995.0	5090.0	4894.0	4910.0	4941.0	4974.0	5007.0
3.1	Տոկոսներ	-	-	-	-	-	-	-	
3.2	Շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-	
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	1440.0	1446.0	1515.0	1165.0	1165.0	1175.0	1180.0	1180.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	1180.0	880.0	1155.0	905.0	905.0	915.0	920.0	920.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	-	-	-	-	-	-	-	
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող	-	-	-	-	-	-	-	

	հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ								
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	260.0	566.0	260.0	260.0	260.0	260.0	260.0	260.0
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում	-	-	-	-	-	-	-	
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ	-		-	-	-	-	-	
3.5	Վարչական գանձումներ	-	-	-	-	-	-	-	
	Տեղական վճարներ	-	-	-	-	-	-	-	
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ	-	-	-	-	-	-	-	
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ	931.0	1000.0	1026.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից	-	-	-	-	-	-	-	
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ	-	-	-	-	-	-	-	
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից	-	-	-	-	-	-	-	
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	
3.9	Այլ եկամուտներ*	2482.0	2549.0	2549.0	2729.0	2745.0	2766.0	2794.0	2827.0
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր								
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	2482.0	2549.0	2549.0	2729.0	2745.0	2766.0	2794.0	2827.0
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ	-	-	-	-	-	-	-	
IV.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	208.0	-	781.0	-	-	-	-	
V.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	-	-	419.0	-	-	-	-	
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր	-	-	419.0	-	-	-	-	
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	

	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Բարձրարժեքակտիվների իրացումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
4.	Զարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր	208.0	-	362.0	-	-	-	-	
	Հողի իրացումից մուտքեր	208.0	-	362.0		-	-	-	
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	3591.0	6457.0	6457.0	5187.0	5496.0	6320.0	7500.0	7800.0
IV.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)	3591.0	6457.0	6457.0	5187.0	5496.0	6320.0	7500.0	7800.0
I.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	-	-	-	-	-	-	-	
I.1	Արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-հիմնական գումարի մարում	-	-	-	-	-	-	-	
I.2	Վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-վարկերի ստացում	-	-	-	-	-	-	-	
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում	-	-	-	-	-	-	-	
I.3	Փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	-	
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում	-	-	-	-	-	-	-	
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում	-	-	-	-	-	-	-	
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	3591.0	6457.0	6457.0	5187.0	5496.0	6320.0	7500.0	7800.0
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն	-	-	-	-	-	-	-	
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում	-	-	-	-	-	-	-	

2.2	Փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	-	
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-փոխատվությունների տրամադրում	-	-	-	-	-	-	-	
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	3591.0	6457.0	6457.0	5187.0	5496.0	6320.0	7500.0	7800.0
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս	-	-	-	-	-	-	-	
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս	-	-	-	-	-	-	-	
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում	-	-	-	-	-	-	-	
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը	-	-	-	-	-	-	-	
Ը.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ	-	-	-	-	-	-	-	
1.	ՓՈՒՆԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	-	-	-	-	-	-	-	
1.1	Արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-հիմնական գումարի մարում	-	-	-	-	-	-	-	
1.2	Վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	
	-վարկերի ստացում	-	-	-	-	-	-	-	
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում	-	-	-	-	-	-	-	
1.3	Փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	-	
	-փոխատվությունների ստացում	-	-	-	-	-	-	-	
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում	-	-	-	-	-	-	-	

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐՆ ՈՒ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ

- Ներհամայնքային ճանապարհների վատթար վիճակ Խոչընդոտն առաջացնող հիմնական պատճառ հանդիսանում է ջրահեռացման համակարգի բացակայությունը:

- Ոռոգման ցանցի ոչ բարվոք վիճակը Պայմանավորված է նրանով, որ չունենք բետոնյա վազեր

- Մշակույթի տան բացակայություն
- Հիմնական խոճընդոտ առաջացնող պատճառը շենքի վթարային վիճակն է
- Արտագաղթ
- Աշխատատեղերի բացակայությունը , տնտեսության ծանր վիճակը
- Գյուղմթերքի իրացում և վերամշակմամբ
- Վերամշակման կետերի բացակայություն
- Արոտավայրերի սակավություն
- Տարածքների անհարմարավետությունը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԵՎ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԻ, ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական լավ դիրքը(գտնվում է հանրապետության երեք խոշոր քաղաքների կենտրոնում,մոտ է գտնվում հանրապետական նշանակություն ունեցող ճանապարհին)
- Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացման համար առկա հողային բավականին մեծ ռեսուրսների առկայությունը
- Գեղատեսիլ բնություն
- Դեղաբույսերի առկայությունը
- Համայնքում խմելու ջրի ներքին ցանցի առկայությունը
- Պատմամշակութային հուշարձանի առկայությունը
- Համայնքային գրադարանի առկայությունը
- Հանրակրթական դպրոցի, մանկապարտեզի և նախակրթարանի առկայությունը
- Համայնքի գլխավոր ճանապարհի գերազանց վիճակը
- Համայնքում մեծ է տարբեր մասնագիտությունների գծով բարձրագույն կրթություն ունեցողների թիվը:
- Գյուղում գործում է -“Արոտագտագործողների միավորում ” ՍԿ-ն:
- Աշխատուժի առկայություն:
- Համայնքը ունի ջրամբարներ
- Խմելու ջրի մատակարարումը կենտրոնացված է:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Ներհամայնքային ճանապարհների վատ վիճակը
- Համայնքում ջրահեռացման համակարգի բացակայությունը
- Կլիմայական վատ պայմանները(սաստիկ ձմեռ)

- Ներքին ոչ լիարժեք լուսավորություն
- Բնական ռեսուրսների սակավություն
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ թիվը
- Ժամանցի սահմանափակ հնարավորությունները
- Խաղահրապարակների բացակայությունը
- Մեծանում է արտագնա աշխատանքի մեկնողների թիվը:
- Գյուղացու եկամուտները շատ ցածր են, կապված հողերի ոչ բավարար ու ճիշտ մշակմամբ, ինչպես նաև պարբերաբար կրկնվող բնակլիմայական աղետներով:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Խթանել քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածներից որակյալ մասնագետների հոսքը համայնքապետարանի աշխատակազմ և համայնքային ենթակայության կազմակերպություններ՝ հնարավորինս բարձրացնելով համայնքային ծառայողների և այլ աշխատակիցների աշխատավարձերի դրույքաչափերը:
- Էականորեն բարձրացնել սեփական եկամուտների հավաքագրման մակարդակը՝ ի հաշիվ ավելի որակյալ մասնագետների աշխատանքի տեղեկատվական արդի համակարգերի ներդրման և արդյունավետ շահագործման:
- Աստիճանաբար ընդլայնել համայնքի բնակչությանը մատուցվող համայնքային ծառայությունների շրջանակը:
- Համայնքի վարչական տարածքում զարկ տալ ջերմոցների ստեղծմանը՝ նպաստելով գյուղատնտեսության զարգացմանը
- Տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ միջհամայնքային համագործակցություն ծավալելու դեպքում հնարավոր կլինի լուծել ընդհանուր աղբավայր ունենալու և շահագործելու հարցը, համայնքում պատշաճ մակարդակով կազմակերպելու աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը
- Մեղմացնել համայնքում ՏԻ վրա բնակիչների ազգակցական կապերի հնարավոր բացասական ազդեցությունը
- Զբոսաշրջության զարգացումը
- Համայնքի զարգացման հիմնական ուղղություններն են գյուղատնտեսությունը /դաշտավարություն, անասնապահություն/:
- Համայնքի զարգացման վրա ազդեցություն կարող է ունենալ նաև մեծ աշխատուժի առկայությունը, ԲՈՒՀ-ական և միջն. մասն. կրթությամբ մասնագետների մեծ թիվը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՄՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը
- Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներին ջրահեռացման հեղիեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը
- Աղբավայրերի բացակայության պատճառով համաընթի տարածքում բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը
- Սոցիալապես անապահով ընտանիքների մեծ թիվը
- Շրջակա միջավայրի նկատմամբ անտարբերությունը
- Ֆինանսական այլընտրանքային միջոցների ռեսուրսների բացակայությունը
- Հարկերի և վարձավճարների գանձման դժվարությունները, որը մեծ վտանգ է ստեղծում բյուջեի կատարման համար:
- Վարելահողերի մի մասի չմշակելու հետևանքով հողերի որակի վատացումը և այլն:
- Համայնքում հողագործույամբ զբաղվելու անհեռանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացմանը
- Տարածքի սեյսմիկ անկայունություն
- Տարերային բնական աղետները:
- Միջնակարգ դպրոցի վթարային շենք:

Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

Հետևողական բարեփոխումների շնորհիվ համայնքը դարձնել գեղեցիկ, բարեկարգ և բարեկեցիկ բնակավայր, զարկ տալ տնտեսության աճին, ստեղծել նոր աշխատատեղեր, որը կխթանի համայնքում անհատական տնտեսությունների զարգացմանը, առկա կլինեն զարգացած գյուղատնտեսությունը /նոր սորտերի մշակաբույսերի աճեցում, որոնք կբերեն բերքատվության բարձրացման, նոր ցեղատեսակների և տոհմային անասունների ձեռք բերում, որը կնպաստի մթերատվության բարձրացմանը/, գյուղ.ապրանքների վերամշակումը:

Վերը նշված տեսլականին հասնելու համար համայնքի ՏԻՄ-երը և աշխատակազմը իրականացնելու են հետևյալ ռազմավարությունը: Իրականացվելու է այնպիսի համայնքային քաղաքականություն, որի շնորհիվ հետևողականորեն կբարելավվեն համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, կընդլայնվեն համայնքի բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների շրջանակները և կբարձրացվի դրանց հասանելիությունն ու մատչելիությունը: Կյանքի են կոչվելու պատշաճ կառավարման սկզբունքները: Հատկապես շեշտը դրվելու է տեղական ժողովրդավարության ամրապնդման, հիմնախնդիրներին արձագանքելու պատրաստակամության, հրապարակայնության և թափանցիկության, անբասիր վարքի ապահովման, հստակ ֆինանսական կառավարման, սոցիալական միասնության ապահովման, բնակչությանը իրազեկման, որոշումների կայացմանը բնակիչների մասնակցության ապահովման և հաշվետվողականության բարձրացման մեխանիզմների ներդրմանը և հետևողականորեն դրանց

իրականացմանը: Հնգամյա ժամկետում բարեփոխումներ կատարելով նախատեսվում է համայնքում հասնել հետևյալ հիմնական նպատակներին՝

- Բուսաբուծության և անասնապահության զարգացում:
- Գյուղատնտեսական արտադրանքի վերամշակման կազմակերպում:
- Համայնքային ծառայությունների մատուցման բարելավում:
- Գործարար միջավայրի բարելավում:
- Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների կենսամակարդակը հասցնել նվազագույնի
- Կանխատեսել համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան 3% աճ

Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակները

ՀՀԶԾ-ում ընդգրկելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկ

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի արժեքը (հազ. Դրամ)
1	Մշակույթի տան հիմնանորոգում	220000,0
2	Համայնքի գազաֆիկացում	120000,0
3	Դպրոցի շենքի հիմնանորոգում	420000,0
4	Համայնքի կառավարման ապարատի պահպանում	23000,0
5	Համայնքի մանկապարտեզի ջեռուցում	8000,0
6	Համայնքապետարանի գույքի համալրում	2000,0
7	Ներհամայնքային ճանապարհների վերանորոգում	2000,0
8	Մանկապարտեզի խաղահրապարակի գույքի ձեռքբերում	2000,0
9	Ամբողջ համայնքում աղբահանության կազմակերպում	2000,0
10	Համայնքային ճանապարհների ձյան մաքրում	5000,0
11	Խմելու ջրի ներքին ցանցի 100%-անոց ապահովում	5000,0
12	Գերեզմանատան ճանապարհի բարելավում	3000,0
13	Ոռոգման ջրի ցանցի վերանորոգում և նոր ցանցի կառուցում	30000,0
14	Փողոցների գիշերային լուսավորության ցանցի պահպանում	2000,0
15	Երիտասարդների համար զբոսայգու կառուցում	3000,0
16	Կանաչ գոտիների ստեղծում	1000,0
17	Համայնքապետարանին ծառայողական ավտոմեքենայի ձեռք բերում	5000,0
18	Սոցիալական օգնություն	3500,0

Ծրագրերի ամփոփագիրը՝ ըստ ստորև բերված աղյուսակ 5-ի:

Հ/ h	Ծրագրի անվանումը	Չափի միավորը	Ծրագրի քանակակ ան ծավալը	Ծրագրի արժեքը (հազ. դրամ)	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների					Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները		
					2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի յուշե	Դոնոր կազմ.- եր	Պետ. Բյուջե և այլ
1.	Աշխատակազմի պահպանում	դրույք	13.0	115000,0	23000, 0	23000, 0	23000, 0	23000, 0	23000.0	32500,0	0.0	82500,0
2.	Մանկապարտեզի գործունեության ապահովում	դրույք	9.0	41500,0	8000,0	8000,0	8500,0	8500,0	8500.0	10000,0	-	31500,0
3.	Աղբահանություն	հա	6.0	2000,0	400,0	400,0	400,0	400,0	400.0	-	-	2000,0
4.	Սոցիալական օժանդակություն		50-70	17500,0	3500,0	3500,0	3500,0	3500,0	3500.0	7500.0	-	10000.0
5.	Դպրոցի շենքի հիմնանորոգում			420000.0	22000 0,0	20000 0.0				-	-	420000. 0
6,	Մշակույթի տան հիմնանորոգում	քմ		220000.0	22000 0.0						100000 .0	120000. 0
7,	Մանկապարտեզի խաղահրապարակի գույքի ձեռք բերում			2000.0		2000.0				2000.0		
8,	Համայնքային ճանապարհների ձյան մաքրում	կմ	17	5000	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	3000.0		2000.0
9.	Գազաֆիկացում	կմ	10.0	120000.0	40000. 0	40000. 0	40000. 0	0		3000.0	60000, 0	57000,0

10,	Խմելու ջրի ներքին ցանցի 100%-անոց ապահովում			5000,0	1000,0	1000,0	1000,0	2000,0		500,0	4500,0	
11,	Գերեզմանատան ճանապարհի բարելավում	Կմ		3000,0	1000,0	1000,0	1000,0			3000,0		
12,	Համայնքի փողոցների լուսավորության ցանցի սպասարկում	Կմ	4.0	2000.0	400,0	400,0	400,0	400,0	400.0	2000,0		
13,	Համայնքապետարանի գույքի ձեռք բերում			2000.0	-	-	2000.0	-		2000.0	-	
14,	Ոռոգման ցանցի վերանորոգում և նոր ցանցի կառուցում	կմ	10	30000,0	10000,0	5000,0	5000,0	5000,0	5000.0	1500,0	25000,0	3500,0
15,	Ներհամայնքային ճանապարհների վերանորոգում	կմ	7	2000,0	400,0	400,0	400,0	400,0	400.0	2000,0		
16,	Կանաչ գոտիների ստեղծում			1000,0		500,0	500,0			1000,0		
17,	Համայնքապետարանի կարիքների համար ծառայողական մեքենայի ձեռք բերում	հատ	1	5000,0	5000,0					5000,0		
	Ընդամենը			993000,0	533700,0	286200,0	86700,0	44200,0	42200,0	75000.0	189500.0	728500,0

